

34/6

LA CAMPANA DE GRACIA

Anv LXIV - Batallada 3342

Preu: 20 cèntims

BARCELONA, 12 Agost 1933

El rabassaire:—Ja veus que el teu bri no arriba enlloc, i amb tu i sense tu nosaltres obtindrem el que és de llei a Catalunya.

F. C. Metropolità de Barcelona, S. A.

(TRANSVERSAL)

JA ESTA INAUGURADA L'ESTACIÓ DE MARINA

Escala mecànica

De PLAÇA ESPANYA a la MONUMENTAL, 20 cèntims
De BORDETA (Hospitalet) a MARINA (Sant Martí) quinze minuts

RAPIDESA -- COMODITAT -- ECONOMIA -- **METRO TRANSVERSAL**

LA CAMPANA DE GRACIA

SETMANARI DELS ESQUERRISTES CATALANS

Redacció i Administració: Ronda Universitat, 25, entl. Telèfon 22122

Signes de fortitud

HOM venia observant com augmentava un dia sí i l'altre també, l'audàcia dels libelistes de dreta en els seus atacs contra l'Esquerra. Res no ha estat respectat, començant pel més alt, com és el símbol del President de Catalunya, senyor Macià. Ni davant la seva rellevant personalitat ni de la representació que ostenta, els atacs més xavaicans i més poca-soltes, no han estat estalviats. Els escamots han estat presentats poc més o menys que com un estol de malfactors; els rabassaires (ha estat escrit en lletres de motllo), han estat equiparats als atracadors; els homes de l'Esquerra són uns pirates disfressats que abusen d'un moment de "desviació" popular per a passar a saqueig tot el país; el poble li ha girat l'esquena i com que ells se n'adonen perfectament, per això tenen por d'anar a les eleccions.

Això ho llegireu cada dia i amb una insistència remarcable, als òrgans de tots els partits de dreta i de l'anti-Esquerra: els regionalistes, els carlins, els monàrquics, l'Acció Catalana, els radicals. No hi han excepcions.

I han estat precisament les joventuts d'Estat Català, les combatudes amb més sanja, a les que s'han entestat a presentar com perseguïdors d'obers, les que han volgut sortir al pas de la campanya, presentant-se de cara al poble a les barriades més obreres. Allí els homes d'Estat Català s'han enfrontat amb la massa popular i li han parlat de tu a tu. Els quatre actes que porten realitzats fins ara, han constituït veritables triomfs d'aquestes ardides joventuts que ja tenen demostrat que estan disposades a fer el sacrifici de les seves vides per a la salvació de Catalunya. El poble s'ha manifestat una altra vegada en favor d'elles i dels ideals que persegueixen. Una vegada més s'ha vist que no té res de comú el pistolerisme i el dinamitisme de la F. A. I. amb les ànsies de millorament social que en el seu lliure dret cerca l'obrer català. Una vegada més s'ha vist com els que més anhelaven aquest fi de millora en les reivindicacions obreres, són els homes adscrits al programa de l'Esquerra i no pas els que han de valer-se del terrorisme, de l'amenaça i de la coacció, per a cotitzar clandestinament i assetjar de fam els obrers del ram de la construcció, mal emparats en la llibertat de treball per un cap de policia i un governador que no estan a l'altura de les necessitats que reclama una ciutat d'un milió d'habitants.

L'entusiasme amb què arreu han estat rebuts els oradors en els mítings d'Estat Català, és la ratificació de la confiança que en el poble mereixen els homes d'Esquerra i particularment aquestes joventuts nacionalistes tan bescantades i tan injuriades i que no obstant, han fet una de les coses de més audàcia en aquest país: demostrar llur virilitat amb menyspreu absolut de les seves vides quan realitzar un acte de ciutadania, era un perill.

Aquests mítings d'Estat Català, com el dels camperols a Tarragona, són una prometenca de la nova victòria popular que se li espera a Catalunya en les primeres eleccions, perquè el poble continua tenint fe en els seus destins i en els homes d'Esquerra Republicana.

MADRID

EL 10 D'AGOST

I bé, sí, era la matinada de Sant Llorenç. La revetlla madrilenya encara no havia llançat els darrers cohets camí dels núvols plàcids y roses de l'alba, quan uns homes sortiren al carrer per a fer l'atracament a la Llibertat. Havien decidit segrestar el Poder perquè segons ells, el Poder estava segrestat. Bé, però a ells qui els ho deia que el Poder estava segrestat? Ah, els ho deien el diaris d'abans, els del règim antic «La Nación», «A B C» i «El Debate». Es a dir, allò que representava el que el país va escórrer amb

un vot a la mà el dia 12 d'abril, evidentment el desig d'un canvi total, considerable, essencial, radical. Els ho deien les mateixes veus que abans gaudien d'un monopoli d'aristocràcia, d'un privilegi de casta, d'un exclusivisme de personalitat. Espanya per a aquests que es van aixecar contra el Poder de la República el dia 10 d'agost, suara fa un any, no era el poble. El poble? Però quina cosa és el poble? Els morts de gana? Vaja, home! Espanya per a aquests que van sublevar-se el dia 10 d'agost eren unes quantes famílies,

uns quantes títols, unes quantes reunions d'éssers que lluien al Teatro Real, al Nuevo Club, a La Gran Peàa, al Casino, a les recepcions diplomàtiques, a les festes de Palau, a les caceres de Riofrio, als estius de La Magdalena. Espanya era això. I com que aquesta gent encara estava en contra de la República ells creien que amb el que deien els diaris i amb el que sentien a les reunions més o menys aristòcrates, n'hi havia ben bé prou per a sortir al carrer i desacreditar la República. No li va ésser tan fàcil al general Primo de Rivera espantar un pobre home com el senyor Garcia Prieto? Perquè no s'havien d'espantar els ministres republicans d'ara? En quant sortissin al carrer quatre uniformes ben plantats els ministres i els sotssecretaris, els Directors Generals i els diputats s'apressarien a agafar el tren i fugir. Això és el que es creien. Això és el que suposaven aquests pobres ex-militars tronats que fugien davant dels moros en la guerra i que creien que els civils eren el que eren ells davant de les harques d'Abd-El-Krim.

El cas és que suara fa un any, el 10 d'agost varen sortir al carrer amb uns uniformes arnats a fer por. No es conformaven de distreure les criatures i fer-se admirar per les noies tuberculososes que encara s'enamoren més d'uns daurats que de l'home que pot haver-hi dintre. Ara el que volien fer era por. Por, una por terrible. I va succeir que no es va espantar ningú. A les poques hores, com si no passés res, el Parlament de la República seguia discutint l'Estatut de Catalunya i la Reforma Agrària i a Sevilla en sufocava un moviment amb la fugida d'un heroi que en el moment de fracàs no tenia tampoc el valor que tenen els capitans quan se'ls enfonsa la nau. Aquesta gent no cremava les naus. Fugia amb un taxi. I després tota la valentia de què eren capaços davant d'un whiskey la desmentien amb les pobres confessions de que tenien mal de queival. anaven a posar un telegrama, sortien a desanar els vestits, prenién la fresca o volien fer una manifestació «pacífica».

¿I aquesta gent era la que pensava enfonsar la República i reinaugurar un període sagnant de repressió monàrquica? Sí. I cal tenir present que els covarts quan manen són ferotges. Es per això que els tipus més sanguinaris de la història són els mancats de sentit cívic. El comte d'Espanya, sinistre personatge que Pío Baroja va descobrir amb veritable encert històric, era un covard. Però mentre va manar era un home que no tenia altra noció de l'autoritat que la dels sadismes refinats.

Es celebra el 10 d'agost amb funerals a les víctimes de la reacció. Si es tinguéssim sensibilitat republicana es celebraria també fent balls a cada barri i cremant unes falles evocadores de tot el que va quedar anorreat el 14 d'abril.

FRANCESC MADRID

INTENCIONS

ELS OPORTUNISTES

Hem arribat a aquest poble de la costa que cada any ens ofrena un mes, dos mesos de repòs. Hem trobat els amics d'altres anys: gent humil, simpàtica, cordial, efusiva, de comprensió fàcil, de bon fervor republicà i catalanista que no es d'ara sinó d'abans, del temps infame de la monarquia, de les grotesques mascarades a honor de Martínez Anido, de Primo de Rivera, de Barrera, quan, en un poble petit com aquest dir-se republicà era una heroïcitat i una tragèdia.

Aquests amics han fundat un centre d'Esquerra—un recó acollidor, amable—han creat una biblioteca, han fet des d'aquest centre i algunes d'ells des de l'Ajuntament, una feina de la qual, malgrat tota la mala fe, tota la mala voluntat de la gent de dretes, se'n beneficiarà el poble. Aquests amics ens diuen el seu goig i com es consideraven pagats per tots els seus esforços, per tots els seus sacrificis, en poder estrènyer la mà lleial de Francesc Macià. El pas de Macià és recordat entre aquests amics humils i simpàtics amb fervor i emoció.

I hem trobat també els senyors, que són els enemics. I que no són senyors, sinó que en van disfressats. Hem trobat aquells senyors que havien col·laborat descaradament amb la dictadura o que, covards, s'havien ajupit sota

d'ella. Aquells senyors que no havien tingut un gest digne en l'època vil i l'ideal únic dels quals defensar la menjadora, manés qui manés. Aquells senyors que pertanyien al Sometent, cantaven les excel·lències de la llei de fugues i parlaven en castellà—d'una manera ridícula—perquè feia més fi. Aquells senyors, per fi, que, privadament no renegaven de la seva catalanitat, però públicament la silenciaven per por de comprometre's. Catalanistes de la Lliga és una manera com qualsevol altra d'ofendre Catalunya, i d'Acció Catalana, de Sant Jordi mata l'aranya i Mare de Déu de Montserrat; catalanistes de pessebre que fan pudor de botiguer i de capellà; catalanistes d'aplec, de farigola i farigolar; catalanistes de mentalitat mesquina i reaccionària, de folclore o de camp de futbol. Per ells Catalunya no vol dir llibertat. Fills Catalunya no la veuen en la República, sinó en els geps de Montserrat, en els esgarips falsament patriòtics d'uns ripis floralescos. Ells Catalunya, més que en la bandera barrada, la veuen en una sotana de capellà.

Aquesta gent, tota aquesta pobra gent que va als pobles a fer el senyor, que cau cada estiu com una epidèmia damunt els pobles, és molt divertida. Molt divertida mirada des d'un xic

lluny i sense voler-hi tenir massa tracte.

Van en automòbil a la platja els que viuen dalt del poble i no a marina. I és que, encara que tan sols hi han cinc minuts escassos de camí, cal fer el senyor. Ells no han anat al poble a altra cosa sinó a fer el senyor. Malgrat això la gent del poble els pren el pel perquè si bé és cert que es gasten un duro diari en automòbil—aprofiten el duro, però, en un automòbil que n'hi caben cinc, n'hi pugen catorze—van després a comprar vint cèntims d'oli en cada ampolla de gasosa.

Això no és obstacle perquè després s'emplenin la boca—d'alguna cosa han d'emplenar-se-la—de què a Barcelona tenen un Studebaker, del seu abonament al Liceu, del seu compte corrent—i tant corrent!—a cal Arnús, dels tès de can Llibre. Vanitat imbècil. Misèria vil perquè es disfressa i disfressant-se, esdevé grotesca. Cur-sileria cent per cent.

I recordàvem com, l'any primer de la República, o sigui l'agost de 1931, nosaltres, des d'aquesta platja, escrivíem un article de to francament d'esquerra, com sempre han estat els nostres articles. I recordem com tota aquesta pobra gent, com tots aquests cursis, com tots aquests falsos senyors que es diuen conservadors, no tenint res per a conservar—mantes vegades ni vergonya—s'indignà i es posà enfront nostre perquè defensàvem els homes i l'obra de l'Esquerra, que llavors s'iniciava; perquè teníem per a Francesc Macià, uns mots de respecte i d'elogi. I recordem que intentaren emmetzinar un gos de la casa on vivíem. I això perquè no s'atreviren a emmetzinar-nos a nosaltres. I recordem que no respiraren tranquils fins que ens veieren fora.

Aquest any, quan hem tornat, ja comptàvem amb l'hostilitat dels pobres senyors, dels falsos senyors. Val a dir, però, que aquesta hostilitat més que amoinar-nos ens afalagava.

I hem sentit una gran estranyesa en veure que un d'ells, un d'aquells cursis que l'any passat injuriava l'Esquerra a tort i a dret, però més a tort que a dret, s'ha apropat a nosaltres fent grans escarafalls i alegrois, ens allargava la mà i ens deia que ens admirava tant, que llegia els nostres llibres, els nostres articles. Ah! i que no hi havia política millor, més intel·ligent, més digna, més honrada, que la de l'Esquerra.

Això, aquesta actitud, aquestes paraules, ens han emplenat d'estranyesa, de pasme. No sabíem si es tractava d'un cas d'inconsciència o de cinisme. Hem sabut, però, que aquest pobre home, detritus d'altres partits, volia ésser regidor. I encara que l'Esquerra no ha de viure de detritus, encara que estem disposats a què no es surti amb la seva, ens satisfà el gest oportunista d'aquest cursi per tal com palesa d'una manera clara la força que té l'Esquerra.

LLUÍS CAPDEVILA

—I la qüestió de l'ensenyament, com està?

—Oh! Ara resulta que les escoles no són dels jesuïtes, sinó d'una tal Companyia de Jesús.

—Vol dir que les dones votarem, Mossèn?
—Vostès no sé si votaran, però el que és nosaltres ja fa temps que *botem*.

EVOLUCIO TERRORISTA

El feixisme—la barbàrie científicament organitzada—ha esgotat, amb la darrera disposició presa, tots els ressorts del terror en tots els seus aspectes, des dels procediments més brutals fins als més tendres i delicats. Des de l'assassinat fins a l'oli de ricí; des dels turments medievals fins a l'esterilització, ho ha posat tot en pràctica. Els nostres Torquemada i Martínez Anido, fan un trist paper al costat de Mussolini i de Hitler.

Durant el primer període—que encara dura—del seu adveniment al Poder, el «racisme» alemany ha comès brutalitats que semblaven colgades junt amb l'Edat Mitjana, que fou l'imperi de Déu i els seus ministres—una mena de bèsties ferotges desmandades.

Als seus enemics polítics, Hitler els ha arrencat els ulls; els ha mort a fuetades; els ha mantingut desperts a cops de baioneta i sense menjar fins que han aclucat els ulls per sempre; els ha decapitat després d'una comèdia processal; els ha obligat a resar el «pare nostre» a cops de fuet fins a sagnar fent-los llepar, entre sí, les ferides que, prèviament, havien estat amanides amb sal i pebre per fer-les, sens dubte, més substancials, etc. ¡Tot un curset de sadisme criminal!

Hitler, però, es veu que comença a tenir remordiments. ¡Pobret, com deu patir! I segurament, després de confesar-se i rebre l'absolució del «Papa» — en forma de concordat—, aquest li deuria facilitar la solució teològica al problema de consciència que tenia plantejat el Bismark d'opèreta.

Vols liquidar tots els ferments de

democràcia i llibertat i suprimir els enemics? Molt lògic; l'església, exemplaritzada per Déu, també ho ha fet. ¿Vols evitar-te la feina d'haver de confessar sovint? Molt humà i sols jo, representant a la comissió de Déu, puc donar-te la fórmula conciliadora. Nosaltres tenim, com els llibres sa-

grats, un sí i un no per a totes les coses. I d'aquests sans consells en sortí el darrer decret nazi.

D'ací a fi d'any ja hauran emigrat o mort tots els caps-calents, tots els revolucionaris alemanys. Però quedarà encara la llavor que podria fructificar. Doncs per això ja tenim una solució: a tot el que sigui sospitós d'heretgia nazi se'l portarà a un dispensari; allà un metge nazi certificarà que l'heretge està malalt i amb aquesta declaració se'l caparà tranquil·lament com a un miserable pollastre...

I Hitler estarà tranquil. No haurà de tèmer ni a Déu ni la seva consciència. Ell no matarà. Complirà una alta missió social evitant la procreació d'éssers inferiors, indignes de la gran raça germànica. I, si no, es tranquil·litzarà pensant que a la capella Sixtina són uns ex-homes, uns tendres i angelicals capons els que entonen les més belles composicions a honor de Déu...

SPARTACUS.

Als de la Lliga Catalana els sap greu que en Culi Verdaguer hagi estat nomenat per a desempeñar un càrrec del Govern de la República. Heus ací un reconeixement de mèrits a homes de Catalunya, que els regionalistes no havien pogut aconseguir mai per qualsevol cira-botes dels generals monàrquics, que tant abundaren entre els regionalistes.

Entre monàrquics

- Fa molta calor...
- Haurem de protestar.
- Farem una altra «manifestación pacífica»!
- No. Ja s'ha vist que no dona resultats, i s'està millor a la platja que no pas a la presó!

La destral simbólica

Aquesta desafinada moixiganga que ressona avui a Centre-Europa, encarnada en la figura cursi del «führer» —mascaró de proa de la més esbaldrada reacció—no perdona mitjà ni procediment, per tal de captar-se l'antipatia i el fàstic de tots els homes de bona voluntat.

Diuen que volen fer una Alemanya Nova. Dissortada Alemanya si són les vostres mans que la modelen! ¿Què és el «nazisme»? El seu programa és tan obscur i desdibuixat i contradictori, com claríssimes les seves tàctiques i inequívocs els seus procediments. La nació germànica fa l'efecte d'una descomunal cocktelera, on els dits invisibles que belluguen la història confeccionen, avui, un abeurall, compost de les més heterogènies espècies. Un nacionalisme enterc reclòs. Nacionalisme d'avant-guerra, agressiu i provocador. Una cosa que vol ésser socialisme i renega de Marx, excomunica la Social Democràcia i serveix els interessos dels «junèers» dels grans capitans d'indústria. Un cristianisme luterà, hipòcrita i gris, que s'empesca la guerra als jueus, pental de condensar la ferotgia de les masses contra alguna cosa concreta. Els milions d'adeptes de la creu gamada, enclouen grans multituds de gent que no menja per la gana que té i que porta molts anys en les fronteres de la desesperació. Els jueus són rics. Controlen banques i negocis. Són ells que tenen la culpa de tot. I el «nazisme» crida: «Busca'l!» I el gós de la inconsciència escomet el jueu. D'aquesta manera la gran massa dels famolencs no s'adona que a Alemanya hi ha altres homes que no són jueus, i que també controlen milions en detriment de la plebs expoliada. I que fora d'Alemanya, fa encara la viu-viu cobert d'or, el monstre tarat que l'any 1914 va exercir d'aprenent de bruixot desencadenant forces ocultes que el seu pobre braç tultit, no va poder deturar...

Es diuen cristians i extremen la servícia i menyspreen la caritat, tan ponderada per aquell Jesús que diuen que adoren i que era jueu, tan jueu com David el seu ancestre. No ens podem moure de contradiccions. Eduquen les joventuts en el culte de la guerra, les seves idees i els sus «credos» són dels legendaris seguidors de Thor i d'Odin. I, en acabat, pacten amb els mateixos que odien i mentre no s'estan de predicar que el francès és l'enemic natural de la glòria teutònica se sumen al pacte dels quatre, fent grans protestes de pacifisme, que ningú no creu.

La seva dèria és el retorn a l'Edat Mitjana. Tot el que fan i ordenen respira feudalisme rediviu. Tracten de destruir l'organització federal de l'Imperi, per tal com el federalisme és, sempre, un reservori de llibertat. Però,

tot maldant per l'Edat Mitjana, cada dia i cada hora els identifica més i més amb els bàrbars de les primitives selves, on Varó va perdre les seves legions.

Extensament, però, el correntiu medievalista és palès. Hem assistit als autes de fe, on les víctimes han estat llibres, per ara. Però el que crema llibres és prou primitiu per a cremar, si cal, persones. De moment, si no les cremen, les rusteixen amb infamants rampònics i les passen per les ciutats, amb rètols semblants a *inris*. Tal i com tots hem pogut veure, en fotos, un infeliç jueu, no pas més bo ni més dolent que els valerosos militants que, arma al braç, el custodiaven...

Han estat restablerts els càstics corporals a les presons i a les escoles!... Per tal d'anar a una espectacular depuració de la raca, han fet públic llur propòsit d'esterilitzar aquella, mitjantçant la castració de la xusma impura. Impura, naturalment des del punt de vista nazi. Aquesta mesura desbaratada, que no ha de resoldre res, en opinió de les més autoritzades eminències mèdiques, recorda aquella onada místico-salvatge que va dur les turbes de setembre, l'any 1792, a escorxar les prostitutes de la Salpêtrière i els nois anormals de Bicêtre. El cas és fer soroll i que els que abans de triomfar Hitler, es morien de gana «per culpa dels Social-Demòcrates, del Centre Catòlic i dels jueus, segueixin morint-s'hi, però, això sí, conformats, en veure que hom «fa coses»...

Recentment ha estat adoptada la reparició de la destral en les execucions de mort. Tots els països que encara tenen en vigor aquesta repugnant reminiscència bàrbara que és la pena capi-

tal, malden per cobrir les aparences, cercant la manera amb què els reus sofreixin tot el menys possible. La mateixa màquina del doctor Guillotin, no es proposava altra cosa. La decapitació per mitjà del coltell o de la destral—típica dels temps de Bravo i Padilla, d'Egmont i Hoin i de Maria Estuard—semblava desterrada per sempre dels mals usatges de la humanitat. Els propis tsars, l'havien substituïda per la força. Els nordamericans per la cadira elèctrica; els espanyols pel corbatí de ferro i el cargol. Tot això no és prou medieval per a la imaginació superexcitada dels amos del «Deutch». A la primera execució que sobrevingui, la decapitació «manual» els servirà per retreure el suplici de Conradi a Honstauffen i que els seus executors foren angevins, és a dir, francesos...

La destral hitleriana és un símbol. La reacció, a tot arreu, voldria tornar a l'Edat Mitjana, amb els vassalls de la gleba, els privilegis feudals, el dret de cuixa. Tot terratinent o plutòcrata, disconforme amb les idees liberals, porta dintre un «señor de horca i cuchillo»... La destral de Hitler, en aparença tracta de decapitar condemnats a mort. En el fons, el que hom voldria decapitar són els principis immortalitzats per la Revolució Francesa.

Ciudadans de Catalunya! Penseu que una destral com aquesta, o pitjor que aquesta, cauria damunt de nosaltres, si les nostres picabaralles, els nostres errors, les nostres rancúnies de casinet o de tertúlia arribessin a obrir en la nostra obra del 14 d'Abril, una clivella, per petita que fos, que permetés inocular-nos el seu virus a les taifes ultrafrontereres, que, a ciència i paciència de les nostres autoritats conspirin contra la República, i envierin la consciència de les multituds obreres, llançant-les a actuacions irreflexives que a ningú aprofiten si no és als palatins i als generals i als dictadoretts, que s'esperen, freturosos, amb una destral als dits, com la de Hitler, destinada a fer caure per terra l'arbre de la nostra llibertat!

No desmaiem. No triomfaran. El símbol tètric de la destral homicida toparà amb les nostres eines de treball, l'invalidaran l'acció. I fins i tot, si la nostra feblesa fos tanta que els deixéssim surar, la seva victòria fóra efímera i momentània. Ells també la volen l'Edat Mitjana. Però nosaltres sabem que Edat Mitjana vol dir solució de continuïtat entre dues Edats més, una que acaba i una que comença. I a un redreçament medievalista, seguiria de prop, entre tots faríem que seguís, una Era Nova i definitiva, en lloc de la caduca i exhausta que està a punt de fer el darrer badall.

J. M. FRANCES

—Ja ho veu, senyor Esteve, un altre complot fracassat.

—Sí. Un altre complot fracassat i uns milers de pessetes perdudes.

A MUSSOLINI

Fill de la fosca i la tenebra,
parit pel mal en un moment de dol;
per què no t'escanyà la febre
en ton funest bressol?

Llop famolenc de sang, vil homicida,
corb miserable de béc criminal
que piques els ulls de la vida
i entonses les urpes del mal.

Mussolini vandàlic! Que el somni esgarriós
et devori a tothora les entranyes
i, afollat com un gós,
t'esgarrapin les ombres dels innocents que escanyes!

Ja vindrà, ja, el teu dia! Deixa que el foc exploti,
car de sota les cendres el foc crema ardorós
i encara és ben calenta la sang de Mateotti
i sols la teva sang pudent rentarà el crim afrós!

Mussolini vandàlic! Cap de púrria del món!
cínic, fatxenda, presumit i idiota;
els teus crims són
la forca on faràs la gran ganyota.

El món ja es fastigueja de tantes canallades
i una bandera s'alça a l'Orient
que tremolarà invicta damunt les ventades
fent recular vint segles de fosca incoherent.

Ja s'acosta l'albada de la gran rebel·lia!
Cal aixecar aquest monstre penjat al pal més alt!
Bé cal embriagar-se de sang pudent, un dia,
per apartar dels homes l'eternitat del Mal.

SALVADOR PERARNAU

Els qui enyoren la Dictadura

No es pot negar que hi ha molta gent de mala jeia que es troben incòmodes dins de la República; que no saben avenir-se amb un règim de llibertat i democràcia i que d'una manera expressa o tàcita enyoren aquells anys de la Dictadura.

A casa nostra especialment, sembla mentida que es trobin exemples d'aques fauna, però és evident que n'hi ha més que un foc no en cremaria i d'una diversitat tan pintoresca que faria riure si no fes fàstic.

Els més abundosos pertanyen, no cal dir-ho, a la massa de panxa-contents que es diuen a sí mateixos «gent d'ordre» i que tenen per lema «tranquil·litat i bons aliments».

Hem tingut ocasió de parlar amb un d'ells, el conegut senyor Pepet, propietari d'una acreditada botiga de betes i fils del carrer de la Boqueria, i ens ha dit:

—Com voleu que estigui d'acord amb la República, si d'ençà que ha pujat han minvat considerablement els

meus ingressos? En temps de la Dictadura tot anava gras; l'Ajuntament i l'Estat llençaven els diners a dojo fent Exposicions i Obres Públiques i tot sovint hi havia festes que animaven la ciutat.

—Precisament això és el que estem pagant; aquelles disbauxes que van deixar escurades les caixes i ens van carregar de deutes...

A més d'això hi havia pau i tranquil·litat...

—Però no es podia parlar català ni flamejar la nostra bandera i tot ens era imposat des de fora...

Tot això són romanços, («niñeries»)...

—¿No dieu que sou catalanista, vós?

—Si governaven els de la «Lliga» sí; del contrari més m'estimo la Dictadura...

El revers d'aquesta medalla el trobarem entre els membres més exaltats i cridaners de l'anarco-sindicalisme.

—¿Voleu dir-me perquè combatiu tan aferrissadament la República?

—Perquè als obrers tant se'ns en dóna de la República com de la Mo-

narquia: tan burgesa és l'una com l'altra.

—¿Així, no hi trobeu cap diferència?

—Cap ni mica.

—¿Doncs com és, que si tan dolenta per a vosaltres és l'una com l'altra, heu esperat que vingués la República per produir conflictes, vagues generals i alçaments de «Comunismo Libertario», després d'haver-vos passat vuit anys sense dir «aquesta boca és meva»?

—Perquè aleshores no teníem llibertat.

—Així reconeixeu que almenys ara hi ha més llibertat que abans i vosaltres llibertaris, aprofiteu aquesta llibertat per atemptar contra el règim que l'ha portada... ¿Es que teniu confiances de poder implantar el vostre sistema demà mateix si reeixia un dels vostres intents?

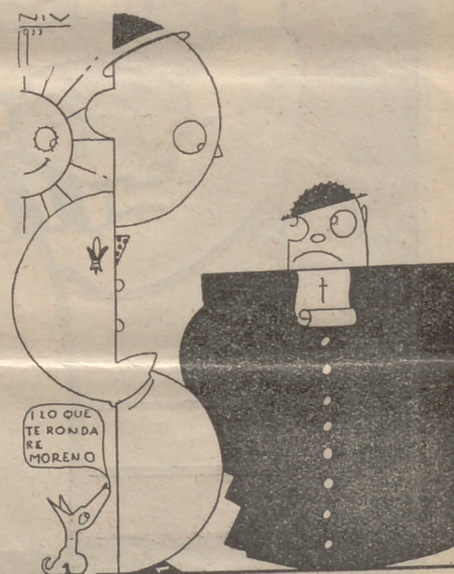
—No; però hauríem clivellat una mica més la societat capitalista..

—Sí; a profit dels feixistes i dels monàrquics com va passar a Itàlia.

—Tant se'ns en dóna!

—Ara dieu que us és igual, però si per dissort el dia de demà tornés la Dictadura, portada per les vostres extralimitacions, ben segur que tornàreu a cercar l'ajuda dels advocats republicans com vàreu fer aleshores, i nosaltres seríem tan tanoques que oblidant el sacrifici malagraït de Layret, altra vegada us obriríem generosament les portes del nostre cor que avui plora, en veure com us allunyen per ajuntar-vos als nostres enemics.

ENRIC TUBAU

—Dos anys i mig de conspiració en contra la República «padre».

—Sí... dos anys i mig d'esforços inútils.

El nou somni d'una nit d'estiu

El monàrquic:—Així tornarem a entrar...

rem entrar... si segueix la tolerància!

Efemèrides catòliques

La butlla del Jubileu

Es compleixen aquesta setmana 437 anys de la promulgació de la butlla famosa d'Alexandre VI, Roderic de Borja o Alexandre Borgia com l'anomenaven els italians.

¿Què fou Alexandre VI? Doncs fou un papa model.

La primera mesura que va prendre en ocupar la cadira de Sant Pere, fou ordenar que fossin penjats tots els lladres que infectaven la Ciutat Eterna. En saber-ho exclamà Maquiavel:

—El que poden els gelos! El nou pontífex no admet rivals.

També imposà la pena del Talió als assassins i als *braví*, és a dir, els qui mataven mitjançant estipendi.

Maquiavel repetí:

—El Santíssim Pare no tolera competències!

La família Borja fou notable en tots conceptes. El Sant Pare tenia tres fills, dos barons i una femella—Lucrècia, la que pregà al seu pare que expulsés de Roma les cortesanes famoses i les amigues dels prínceps i grans senyors.

—No faré pas tal cosa—respongué Alexandre.

—Per què no?

—Perquè tu voldries dedicar-te a l'agabellament.

Els dos germans eren dues calamitats.

Tenen instints d'ocells de rapinya, ambicions desenfrenades i vicis de degenerats.

El major, Duc de Gandia, odiava el seu germà Cèsar i venerava Lucrècia; Cèsar, cardenal, menyspreava el Duc i com ell, sentia una adoració per la seva germana. Aquesta no podia resistir el seu marit Sforza, i es divorcià, i com a germana carinyosa corresponia a l'amor dels seus germans, sempre que el seu pare li ho permetia. Perquè això li fós tolerat, tenia ella una munió d'amigues, totes joves i formoses, a les que relacionava amb el seu bondadós pare.

Cèsar mostrava un exclusivisme alarmant; no sols prenia al seu germà l'amor de Lucrècia, sinó que sentia estreta amistat pel seu patge.

Una nit fou assassinat el Duc de Gandia. Lucrècia es desconsolà i amenaçà a Cèsar. Alexandre també plorà

el seu hereu i reconcilià a Lucrècia amb Cèsar.

Tant el pare—malgrat la seva vellesa—com el fill eren forts, viciosos, ambiciosos, i malgastadors.

No tenien mai prous cabals; eren com dues esponges enormes i mai s'abol·lades.

En pocs anys quedà liquidat el tresor pontifici. El diner del Sant Pare era de totes les donotes de Roma, dels tiples de la Capella Sixtina i dels criminals que cuidaven de fer desaparèixer els pares honrats, els marits decents i fins i tot els cardenals mitjanament dignes.

Per a satisfer tantes passions monstruoses d'aquells dos homes no arribaven les deixes dels cardenals ni els saqueigs que de tant en tant realitzava Cèsar, després d'acusar els grans senyors de traició i impietat notòria, baldament fossin lleials i piadosos.

Els moments difícils són els que proven el tremp d'un home.

—Necessito cent mil ducats—digué Cèsar al seu pare—. A mi me'n falten cinc cents mil per a d'aquí un mes—respongué Roderic de Borja.

I quedà pensatiu.

Passaren uns minuts, potser mitja

hora, quan tot d'una Alexandre VI aixecà el cap. Li brillaven els ulls.

—Eureka!—exclamà.

—¿Què heu descobert?—preguntà Cèsar.

—Una butlla. Per ella concedeixo iguals indulgències als qui la comprin per deu ducats, que als qui acudeixin al jubileu del 15 d'agost. ¿Qui no voldrà estar net de pecats per deu ducats?

—Dóna les ordres a la curia, Cèsar. Que demà surtin els correus per a tota Itàlia i per a França, Espanya, Alemanya i Anglaterra. Dintre unes setmanes arribarà un riu d'or a Roma! *Gaudeamus! Gaudeamus!*

S. B. P.

La coalició lerrouxista-lliguera a Casa la Ciutat continua. La setmana passada va acordar que l'Ajuntament es pronunciés pel sistema de representació proporcional, aquesta arma tan agradable als reaccionaris per mirar de ficar-se dins les Corporacions republicanes i sabotejar l'obra liberal i democràtica. Perquè mireu que els republicans hagin de portar llur complaença fins l'extrem de deixar anar a les nostres Institucions, els carlins i monàrquics alfoncins...! Ja es necessita tenir pa a l'ull, senyor Giralt, per a creure-us que ens deixarem engatussar.

Passatemps inofensiu

Heus ací una relació dels diputats lliguers al Parlament de Catalunya, disposada d'una manera arbitrària.

Martí—ez Domingo
Vent—sa i Calvell
Ro—ira Roure
S—l
Tal—ada
Saca—ll
—iracle
—omeva
Carr—ras Artau
Vallés i —ujals
D—ran i Ventosa
A—adal
Vida— i Jordiola
Tr—as de Bes
—asabó
V—lls i Taberner

Substituiu les ratlles per les lletres que manquen i llegiu el que en surt verticalment.

Una veritat com un temple.

El que desitja saber el poble: ¿de qui són aquestes mans que fan manegar aquestes *eines* cada dia?

BATALLADES DE TOT ARREU

QUATRE SOLDATS DE LA GRAN GUERRA

MUSSOLINI

BARBUSSE

HITLER

REMARQUE

Al cap de dinou anys de la conflagració més terrible que mai no hagi vist el Món, quatre soldats que hi prengueren part es troben front a front, defensant punts diametralment oposats. Per una banda, Henri Barbusse i Erik Maria Remarque; per l'altra, Benet Mussolini i Adolf Hitler... ¿Com reaccionaren després de la guerra aquests quatre homes? De manera ben diferent, per cert. Però, encara, ens trobem amb un cas paradoxal. França i Itàlia lluitaren, segons elles, per un ideal de Democràcia, de Dret i de Llibertat. Alemanya, en nom dels principis d'ordre, disciplina, autoritat de l'Estat, respecte a la sobe­rania nacional, etc., amenaçats de mort després de la impunitat del crim de Sarajevo. Doncs bé: si aquests quatre combatents haguessin lluitat, respectivament, per aquells ideals, la trajectòria d'ells hauria estat tota una altra. Hitler, austríac, hauria consagrat la seva voluntat a reconstruir la seva pàtria desfeta en lloc de renegar d'ella i fer-se alemany de tipus kaiserlià. Mussolini, italià, i Barbusse, francès, lluitarien junts per la solidaritat llatina que havia salvat, guanyant la guerra, la Civilització vertadera. I ara us els trobeu, a l'un, Mussolini, fent el caldo gros a la Itàlia imperialista, i a Barbusse, animant la lluita contra el feixisme... Quant a Remarque, ha estat l'únic dels quatre soldats de 1914-18 que ha reaccionat com calia. Presencià els horrors de la guerra, i en tornà guarit per sempre de tot patriotisme. Condemna la guerra, tota classe de guerra, i propugna perquè els homes siguin lliures... Per a l'autor de «Res de nou a l'Oest», el que importa és l'individu i la lliure determinació dels homes en cada cas. Es l'únic, doncs, Remarque, d'aquells quatre soldats, que aprofità la lliçó de la guerra. Als altres, els serví d'escola per a fer-ne una altra a la millor ocasió.

La tenacitat de Gandhi

Gandhi acaba d'ésser empresonat novament, aquesta vegada en companyia de la seva muller, la seva secretària — una noia jueva alemanya — i trenta dels seus deixebles. ¿Per què ha estat empresonat Gandhi? Per res d'importància. Volia parlar amb el virrei, i aquest es negà, perquè es veu que als virreis els molesten les converses que puguin girar a l'entorn de reivindicacions nacionalistes. Gandhi havia suplicat, havia pregat... però el virrei no accedí. Conseqüències? Es clar! Immediatament Gandhi posà els símbols en joc, els seus coneguts tres símbols: la filosa, la sal i la cabra, per aixecar els esperits en protesta. Els tres símbols que són un ensenyament i una ordre: «No empreu els productes anglesos!» I, immediatament, conforme a la lògica emprada per l'Imperi britànic a l'Índia, Gandhi fou detingut. La propaganda de la desobediència civil individual acabava de desencadenar-se... El fet assenyala un nou encontre, millor dit, una nova topada, i la voluntat del mahatma es disposa a enfrontar-se amb Anglaterra quantes vegades sigui necessari. Aquesta vegada, però, Anglaterra s'ha trobat amb un nou símbol en joc tan important com aquella immensa multitud que s'estacionà davant la casa de Gandhi en testimoni d'adhesió i en prova de deixar-se matar, si convingués, pel líder. El té és el nou símbol. «Bebeu tè solament», ha dit Gandhi amb paraules que, des del moment que són pronunciades, adquireixen la categoria d'or-

dre... I, davant d'això, és inútil l'energia, la presó, la violència. Gandhi acumula símbols, que esdevenen les pitjors bombes que puguin llançar-se contra els virreis que se succeeixen a l'Índia i que solament saben refugiar-se en el seu orgull. Aquests virreis s'han fet seus els prínceps; però no a aquest home popular, que s'alça, amb foc als ulls darrera els vidres de les seves ulleres, i aixeca milions d'homes en resistència passiva... ¿Quantes vegades tornarà Gandhi a entrar i sortir de la presó? Qui sap! Però ell té fe en un futur pròxim, ja que aconseguí desvetllar homes que semblaven comunicar-se un somni de desil·lusió resignada a través de generacions i generacions. I aquest futur que somnia Gandhi serà, a la fi, el de l'Índia, malgrat l'orgull d'aquest virrei i de tots els altres virreis que el succeïxin.

Ha mort un equilibrista

Si, no té importància, direu. Un equilibrista que es mata! I què? Sí, amics meus, té importància la mort d'aquest equilibrista, sobretot simbòlicament, perquè no n'em d'oblidar que el món, en aquests moments, ho és tot ell un equilibri desequilibrat. Volem dir que els equilibristes que es fan avui per viure davant el desequilibri regnant! Vosaltres coneguéreu, segurament, Djelmako. Havia actuat a Barcelona. I ara s'ha matat, als setanta cinc anys, en plé èxit de la seva carrera. Havia evolucionat Djelmako. Com el món. I s'havia

inventat un procediment per frapar més els espectadors i, de passada, posar-se més a to amb el segle de progrés que vivim. Darrerament, en un petit torpill dotat d'un motor, travessava vertiginosament la pista passant la maroma per un fil d'acer. Així s'ha matat Djelmako, i la seva mort, penosa com tota mort d'un home que treballa, ha esdevingut simbòlica... perquè es tractava d'un equilibrista.

Henderson perd el temps

No és la primera vegada que, des d'aquestes columnes, hem dit que Henderson, president de la Conferència del Desarmament, està perdent el temps llastimosament, que després li mancarà per a solventar altres afers. Hem dit que Henderson perd el temps, per quant, ell sol, s'ha proposat, com nou

Quixot, convèncer tothom que les seves fórmules pacifistes són les més addients per a assegurar la pau del món i tots els altres, que, és clar, són majoria, s'entesten a no escoltar només que els cants de sirena dels que parlen de la guerra, d'aquesta nova conflagració mundial més terrible que la que patirem des de 1914 a 1918. Per a convèncer-nos millor d'aquest esperit bèl·lic que domina les cancelleries mundials n'hi haurà prou amb donar una ullada ràpida a la situació general:

El vol de l'esquadreta Balbo—d'Orbetello a Xicago—ha estat interpretat, no com un vol de turisme més, sinó com una vertadera demostració de les possibilitats aèries italianes en cas d'un conflicte armat. I malgrat que la premsa política estrangera hagi volgut dissimular el mal efecte de la «demostració» italiana, parlant de possibles línies comercials, i França, per exemple, hagués ofert la seva base aèria del llac de Berre per l'amaratge dels hidroavions italians, és ben cert que, precisament a França, és on ha causat més inquietud la «gesta» italiana.

Hi ha el Pacte dels Quatre. Forma plàstica de «garantir» per deu anys la tranquil·litat europea, però que quedarà convertit en un paper mullat cas que a una o a més de les potències signatàries li convingui. Recordem que, quan la guerra del 14, també n'hi havia de tractats de pau, i Alemanya fou la primera que digué que allò no eren més que passatemps per a justificar les activitats dels diplomàtics. Ara mateix, Austria, ajudada per França, ha volgut convocar una reunió dels Quatre per parlar de la propaganda política que realitza Alemanya a Austria, i això no ha estat possible. No ha estat possible, i, per complir l'expedient, Londres i Roma han fet unes indicacions a Berlín que no han tingut la més petita eficàcia. O sigui, que el primer fracàs del Pacte ha esdevingut a les poques setmanes de signat aquell; i ha de durar deu anys!

I els armaments? A Anglaterra s'ha dit que França té documents demostratius de que Alemanya prepara una nova guerra, i aquesta afirmació sembla confirmada per la recent espectacular «parada gimnàstica» de Stuttgart, que no ha estat altra cosa que una demostració de l'organització militar alemanya, la qual, per sí sola, ja diu quins són els propòsits d'Alemanya quant a la paritat d'armaments. O sigui, que si no els hi concedeixen de grat, ella se'ls pren, prescindint del Tractat de Versalles... Passem al Pacífic. Hi ha qui pretén ane-

CARTES DE FORA

ALS NOSTRES AMICS FORANS

Us preguem que ens envieu nota de tots els atropellaments, de totes les injustícies, de totes les bretolades que contra la República maquinin la gent de dretes, els cacics d'ahir que volen seguir essent cacics avui. Cal no silenciar l'obra criminal d'aquesta gent, cal donar-hi una publicitat aterradora.

Les pàgines de LA CAMPANA DE GRACIA estaran obertes a totes les vostres veus de protesta. Contra el propietari feudal, contra el capellà facciós, contra l'innoble cacic, llanceu la vostra veu acusadora i justiciera.

Viladrau

—Sóc l'alcalde jo!

Sí, senyor president de la Comissió Gestora de Viladrau. Feu d'alcalde vós; però heu de fer-ho sempre que us pertoqui el fer-ne.

Quan s'imposa penyora a l'amo d'un gos que no porta murrió, i aquell amo diu que no vol pagar-la, per què calleu? Per què no crideu també, com aquell dia, que contra la seva voluntat fèieu, com alcalde, marxar camí de l'hospital un pobre vell que no volia anar-hi? Per què a l'amo del gos no li dieu també: «Sóc l'alcalde jo»?

Es que els cacics us fan por? Es que s'ha

de seguir sota la República com en temps de la monarquia trepitjant els drets dels pobres, mentre es respecten els capricis injustos dels senyors?

El d'aquell vell fou una greu injustícia, car encara que pobre, era a casa seva, i bé tenia el dret de morir-hi. I el senyor que li guarda els pocs quartos que li queden al pobre vell, l'havia de fer respectar la voluntat d'un malalt de més de vuitanta anys que no vol morir a l'hospital.

Als molts botiguers que cada dia entrebanquen les voreres de carrers estrets, amb bancs curulls de coves de tomàquets i pebrots, amb pilons d'escaroles, capces de bròquil i verdures de tota mena, intercep-

tant la lliure circulació de tot vehicle i obligant els transeünts a passar pel lloc reservat als animals i a les carretes, per què no els crideu com aquell dia d'aquell pobre vell: «Sóc l'alcalde jo»?

Sí, senyor president de la Comissió Gestora de Viladrau; feu d'alcalde vos; però cal fer-ne sempre que calgui, i sense preferències, sense distincions.

Un alcalde de la República no es pot deixar pressionar per sectes ni cacics, i si no té prou força moral o material per complir amb el seu deure llibèrrimament, sols li queda un camí a seguir, ben ample i ben digne, i les portes d'aquest camí són ben obertes de bat a bat.

B.

Vinaixa

Es un dels pobles de la Segarra (Lleida) on la República, com desgraciadament en molts indrets d'Espanya, no hi ha passat només que de nom i on el caciquisme ha estat sempre l'amo i senyor del poble. Allí no hi ha altra frase que aquesta: «Amb República o amb Monarquia, amb dretes o esquerreres, nosaltres hem de manar». Perquè el cas és que, quan la dictadura, manaven i no s'estaven d'organitzar expedicions cap a Madrid (pagant el poble) per a fer acte de presència en aquells famosos homenajes a Primo de Rivera; famosos per les seves disbauxes perquè no en tenien prou amb la seva corresponent representació, sinó que els calia prendre els seus roses, no mirant com malversaven els interessos del poble, despenent diners que haurien pogut servir per a altres necessitats més preemtories. Però a ells, ¿què se'ls en donava l'administració local? El que calia era «manar» d'acord amb els qui manaven.

Vingué la proclamació de la República el 14 d'abril, i els republicans esquerrans de tota la vida s'apoderaren de l'Ajuntament assolint per uns moments el govern del poble, el qual hagueren de deixar més tard perquè la infecció corrompuda de la P. U. P. havia també guanyat les eleccions, i davant la llei a ells els pertocava representar el poble, encara que moralment no representessin res més que la brutícia que ens va deixar l'extingida U. P.

Després de prendre possessió de llurs càrrecs trigàrem pocs dies a veure aparèixer en la façana del seu cafetó un rètol que deia: «Joventut Republicana». I feren més, encara. Sorprenent tal vegada la bona fe dels dirigents d'Esquerra Republicana a Lleida, varen lograr el seu ingrés al partit, si bé veiérem amb satisfacció com al cap de poc temps n'eren expulsats. Això, per sí, ja diu bé prou qui són aquesta mena de gentussa que no tenen cap inconvenient a declarar el pacte de la fam als pobres treballadors del camp que no pensin com ells, o sigui que no tinguin el pensament tan hipòcrita com ells tenen.

El més lamentable de tot és, però, que aquesta cacticalla són gent tan inculta i tan pobra de cap que no pot donar un sol pas sense la prèvia consulta al seu conseller en cap, que no és altre que el secretari local,

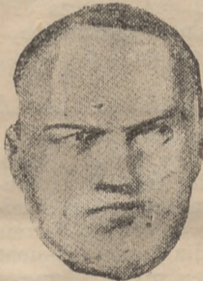
xionar-se alguns illots aparentment sense importància, però Toquio vigila i ha anunciat l'exigència d'una paritat naval contra la proporció de 5-5-3, estipulat pel Tractat de Londres. El Japó, sense esperar contesta a les seves pretensions, començarà — ho ha anunciat ja — un pla de treball als astillers que costarà sis-cents milions de iens. I, per altra banda, els Estats Units destinen a ampliacions navals tres-cents milions de dòlars! Ara, que els nord-americans diuen que això no amaga cap propòsit bèl·lic. Es, solament, per aliviar l'atur forçós! Encara que molts creguin que, per reduir el nombre dels sense feina es podien construir carreteres, emprendre obres hidràuliques, etc. La qual cosa demostra que si els Estats Units destinen aquesta milionada a la marina de guerra no és amb cap més propòsit que el de respondre al Japó.

A França estan preocupats. ¿Sabeu per què? No pels mil conflictes que reporta el viure quotidià. Els francesos es lamenten de l'escassetat de reclutes que s'anuncia per a 1935, degut a la baixa natalitat durant la guerra. Què us sembla?

I encara, a Londres, hom es pregunta astorat—el poble, naturalment—amb motiu del bombardeig pels avions britànics del poblat hindú de Kotkai: «Amb quines raons ens oposarem, demà, al bombardeig aeri de Londres?»

Mentrestant, Henderson parla, fa viatges, rep visites, promet resultats positius de desarmament per a abans de 1934... Tot ben a l'inrevés de la veritat del què passa! I res permet suposar que el President de la Conferència del Desarmament, malgrat el seu optimisme, reeixi en la seva difícil empresa... El seu «èxit», que qualifiquem així amb tot escèptic, tot el més, serà digne parió de l'assolit pel seu antic company Mac Donald amb la famosa Conferència Econòmica de Londres. O sigui: un fracàs absolut...

Un Imperi que s'esfondra

Aquesta vegada no es tracta de cap imperi dels que encara hi han pel món. Aquest és un imperi fictici, que s'havia muntat, per al seu ús particular i amb visites a la seva caixa de cabals, el conegut i arxi-popular Al. Capone. Suposo que coneixereu Al. Capone. El cinema i les revistes il·lustrades ens l'han fet conèixer a tots... Ja sabeu que Capone és un senyor que, quan s'instaurà la llei seca als Estats Units, tingué la «vista» suficient per a anar de dret a gaudir-se'n d'aquella estúpida prohibició de beure licors. La cosa anà més bé del que potser es creia el mateix Al., i, en poc temps i per mitjà de tots els medis, el més suau dels quals era l'assassinat, l'home es veié convertit en una mena d'emperador dels Estats Units. Ell manava. Nomenava governadors, alcaldes, disposava de vides i hisendes, emprant una frase feta. Però un dia, un bon dia, aquest Al. Capone caigué en mans de la Justícia, que li seguia les petjades. Fou condemnat a dotze anys de presó, perquè Al. Capone, després d'haver-se fet ric a l'esquena dels ciutadans americans, no volia pagar al fisc l'impost sobre la seva fortuna, que és de milions. Actualment, Capone és a la presó, i, mentrestant, pujà Roosevelt al Poder. Roosevelt, que és un home enèrgic, es disposà a acabar amb aquest negoci del contrabandol dels licors, i proposà la derogació de la llei seca. O sigui, que això sol representà la mort de tot el banditatge dels Estats Units. Es clar que els bandits en atur forçós, es dedicaren als segrestaments de milionaris o de fills d'ells, i referent a això, per exemple, el món encara recorda la tragèdia del nen Lindbergh... Però Roosevelt ha promès acabar amb tota aquesta immundícia, i el President és home enèrgic... L'imperi de Capone és a les acaballes, com hem dit.

home molt poc escrupolós en les seves funcions i tan corromput reaccionari i upetista com ells mateixos.

També resulta curiós veure com quan volen imposar la seva autoritat sobre algun element d'esquerra per les seves propagandes no saben fer-ho sense l'aval del cap de la Guàrdia civil, persona que s'ha distingit molt en aquell poble durant la dictadura pels seus apallissaments a alguns elements que no volien acatar les ordres que donava l'alcalde (perquè això sí, aquest senyor sempre ha complert el que li ha manat l'alcalde), i al principi de la República intentant de segrestar amb el mateix fi el paleta director del Centre que els esquerrens pujaven de nova planta.

S'acosten les eleccions i podria ésser que el resultat no els fos tan favorable com l'altra vegada, i en aquest cas dos «individus» indicats caldria que agafessin la malleta i cerquessin altre lloc, puix per a exterminar el caciquisme local caldria abans foragitar la gent estranya que no ha servit per res més que per a pertorbar la vida social del poble i per a sostenir la vitalitat caciquista.

MAR

Sanf Sadurní d'Anoia

DEL NOSTRE AMBIENT

Certament, escriure unes quantes ratlles no és cap embull si un hom s'hi vol fixar, i viu dins l'ambient; dins aquesta atmosfera carregada de virus, ja siguin rosaris negats amb sang o el cacic que somnia omplir noves arques.

A les viles—i no dic aquesta perquè generalment en totes hi ha el que en diríem microbi—, unes més carregades que les altres, els estralls, morals i materials s'hi succeeixen, encara que molt intereceptats per les obres que està portant a cap la República, després de les constants embestides del enemics, posant a prova fins les més baixes actuacions amb els mesquins destins de la vida quotidiana dels pobles actuals.

No s'ha acabat, no s'ha fet la depuració convenient, ni es farà, mentre pasturi el joc de les consciències com és la hipocresia, màscara macabra, la cara amiga de la teva sang, la riota traïdora que espera quelcom de tu mateix per fer-ne després covardament un mercat de la teva pròpia vida.

I entrant dins aquesta hipòtesi de la hipocresia, i que sempre ha estat el més preeminent en la vida dels pobles, té molts aspectes, i que per més que s'escrivissin no s'arribaria a copiar. La hipocresia és com la gram, i siguem clars, com el clero que sempre han dut el poble dins el confessionari. El temps va passant al·legòricament, però la hipocresia no se'n va. Té els seus punts d'espera per actuar després més cínicament o sigui que es disfressa, sota les circumstàncies del moment que viu el poble.

El poble porta molta teologia damunt i el que hi viu ha de rentar-se-la amb banys de filosofia.

PEL QUE TANT PREDICAVEM!

Per fi, i ho diem amb tota satisfacció, ha estat inaugurada la Caixa de Pensions i d'Estalvis per a la Vellèsia. Però, el més interessant és que han posat una biblioteca

pública. Amb tota sinceritat i amb un alt respecte, ho celebrem de cor.

Obrer, medita-ho bé. Distribueix-te les hores, però, sobretot acull el que finalment t'han donat. Agafa el llibre que és el teu principal amic; en ell trobaràs tot el que cerques. Llegueix, que el ric s'ha instruït amb els llibres que té a casa seva egoistament. El llibre, l'estudi, el seguit contacte amb aquests fulls és cultura, una cosa que fins fa poc t'ho havien «negat» perquè així no podies sortir de dintre el calaixó que t'havien fet.

Pel que tant predicàvem, d'un temps ençà, d'una biblioteca que actualment compta amb 1.550 volums, i que un cop vistos hem comprovat que hi ha, (i amb quin gust que ho diem aquest «hi ha»), llibres de valor literari.

Ara es farà camí per practicar aquelles paraules que digué en un dels seus memorables escrits Víctor Hugo: «Això—que volia dir la cultura—matarà allò». I volia dir la ignorància, que és filla de la hipocresia.

JOAN DE L'ANOIA

Castellfersol

Aquell gós petener tan pestilent que s'anomena D. I. C. la setmana passada dedicava tota una columna escrita amb la baba pudenta d'algun cavernícola de claveguera, a injuriar al nostre benivolgut company Menéndez; era un escrit ple de falsetats on es posava de manifest la supèrbia i la ignorància del talòs que l'escrigué.

Cada dia ens fan adonar més del que val aquest company nostre, car del contrari no s'ocuparien sempre d'ell com fan; el que ens fa més llàstima és que es valguin de la mentida per atacar-lo, com per exemple allò del temps de la Dictadura, que s'abent com saben que essent un empleat del govern no es podia oposar a res per no perdre el pa; i li tornen a sortir amb el retrat de Primo de Rivera tot i sabent que això és una farsa per quan ni el regidor que representa aquesta gent al Consistori un dia que li escapà en plena sessió li passaren una gran repulsa tot convidant-lo a què tregués proves. I com que no pogué treure'n veïrem ben clar el que són aquesta colla i als nostres ulls resta a l'altura «del betum». Aquest escrit, si fa o no fa, ha sortit d'aquella cova de fariseus de cal sabater, en revenja del que nosaltres els escriguérem la setmana abans. Però que consti: tot el que nosaltres direm serà sempre sense valer-nos de cap mentida com fan ells.

Nosaltres no hauríem picat mai tan fort, però com que ells sembla que volen fer-nos passar a aquest terreny, per això ens hi hem posat i qui tingui picor que es grati.

Tots els que vivim del nostre treball quotidià sabem el molt que val per nosaltres el company Menéndez i li estem agraïts per les seves intervencions en pro de la classe obrera.

Continueu, company, la vostra obra sense por, segur que sempre trobareu plomes que us defensaran i braços que us protegiran de les embestides d'aquestes feres famolenques que són els cavernícoles castellfersolencs.

RARET

Centelles

UN MINISTRE MODEL

Aquest bon minyó sembla que ens està prenent la cabellera amb les seves captes, puix no tenim un minut de repòs sense que passi a pidolar un infant o infanta—perquè els que tenen un xic d'ús de raó, ja no volen fer el carnestoltes pel carrer amb un tros de guix vestit de Sant o altres coses per l'estil—i no fa altra cosa que explotar la bona voluntat dels pacífics habitants d'aquest poble.

Ell—pobret!—és veu que amb la Companyia d'autos Xandri de Sant Hilari— propietat d'ell—, no en té prou per a mantenir les seves dues majordones, car li cal fer recaptés pels carrers i, també, des del rovell de les mentides els diumenges exposa la seva crítica situació.

¿Fins quan, senyor Mossèn Pesseta, ha de durar això d'apurar-nos la paciència d'aquesta manera? Nosaltres us hem de dir que el poble està de crisi i hi ha molts parats i en canvi no gosen demanar almoïna havent-ho de menester més que vós i els Sants que teniu sota la vostra cura.

També hi ha el Director dels Maristes que es veu que ara comença a fer propaganda per la casa «Aspirina», puix no hi ha cap dia que no reparteixi ventalls amb la propaganda dels esmentats productes i aprofita aquest procediment per a dir mil penjaments de la República i els seus homes.

¿Que potser n'és el representant? Nosaltres, per la nostra banda, li desitgem molta sort en el nou empleu que es proposa, però que vagi amb compte a dir mal del règim que nosaltres estimem perquè aleshores li pot passar el que no es pensa.

Es veu que els esmentats productes l'han curat de la «cogida» que portava dies enrrera i ara no sap com agrair el seu guariment.

COLLA DEL POBLE

Olot

Ací hem tingut festa major fora de temps. Una festa major que ha anat a càrrec de la Lliga. Una festa major que tenia un programa ben simple: míting i tiberi. Hi havien de prendre part, a part els lliguers indígenes, Vallès i Pujals i Ventosa i Calvell, aquell que fou ministre del rei lladre. Diem havien, perquè el míting no s'arribà a celebrar i els oradors de la Lliga, els ex-col·laboradors de la difunta monarquia, s'estalviaren les bajanades que diuen en tots els mítings: així que obriren la boca s'armà un escàndol de mil diables i es repartiren ben barates les bufetades. Els lliguers ja s'ho devien tèmer, perquè a alguns d'ells els trobaren unes porres que no devien dur pas com arma de convenciment.

Vist que no podien celebrar el míting, per a conselar-se, se n'anaren a dinar a la Font de la Muixina.

Cal que aquest gest dels bons olotins—encara que els de la Lliga diguin que es tractava de comunistes—no deixant parlar els amics de la monarquia, es tingui present. I cal que trobi imitadors.

PALTRUC

Castellolí

Era lògic creure que la meua rèplica al D. I. C., en el número de LA CAMPANA de la setmana passada, hauria trobat resposta escaient, però no m'ha sorprès veure el D. I. C. d'aquesta setmana que parla de Castellolí i no es refereix per res al meu article. No m'estranya; no és pas que jo cregui que la meua modesta ploma mereix ésser contestada, però sí que cal remarcar que el meu article no ha estat contestat perquè eren massa certs els conceptes que en ell eren exposats i que tenen una força de raó tan gran que desarmen l'adversari que com el que signa en el D. I. C., amb el pseudònim de *Trenca-closques*, demostren tan poc criteri personal i els procediments barroers en l'escriure, perquè una cosa és no saber fer un article, i altra cosa és ésser barroer en el lèxic i insubstancial en el fons, cosa palesament demostrada en els dos articles que ha publicat darrerament.

Es de procediment completament jesuític no treure la cara quan es signa un article, i més quan aquest és tendenciós, puix entenc que les persones honrades i amb la consciència neta, jamai deuen defugir la responsabilitat dels seus actes. Però no us amoineu, no cal pas que digueu qui són: amb la bilis que desprenen els vostres articles (?) sabem prou bé qui sou i què pre-teneu.

En l'article que heu fet aquesta setmana us feu un garbell amb allò dels rampinyaires com vós dieu, que no són ells, que sou vosaltres, que no sou vosaltres, que són ells, jo puc definir-ho tot seguit si els rabassaires s'apropien avui del que segons vós, no és seu; penseu que no arriben ni a la milèsima part del que per espai de dos cents anys han estat fent els vostres compinxes de les dretes, i recordeu aquell adagi castellà: «Quien roba a... ha cien años de perdón». Per tant, els rabassaires avui tot just comencen a posar en pràctica la llei de les compensacions que a no tardar ja no tindran necessitat de fer-ho per aquests procediments d'avui, perquè el poble que es va desvetllant ja sabrà reaccionar a temps contra vosaltres i fuetejar-vos la cara, o bé en un jorn no llunyà els pagesos de Catalunya, recordant els seus avantpassats els pagesos de remença s'alçaran amb la falç al puny per proclamar el juny de la justícia social al crit de «Via Fora!»

M. RIC

Sitges

Des del passat dia vint-i-nou de juliol tenim entre nosaltres el diputat cavernícola Gil Robles. Ací a Sitges, malgrat que entre la colònia abunden els cursis—i qui diu els cursis diu els monàrquics—no hi farà tan bona feina com faria a Biàrritz. Ací, encara que els cursis de la colònia no s'ho pensin, els republicans vigilem. I per molt Gil Robles que siguin sabriem tractar com mereixen els que s'extralimitessin.

Diuen que a Barcelona no val a badar. A Sitges tampoc. Sobretot quan veuen estivejants de tant de *postin*.

H.

REPICS

Els barcelonins continuem essent objecte de la preferència dels terroristes de la F. A. I. i dels atracadors.

El Governador civil i el cap de policia continuen bons i fresquets, recollint els llo-rers dels èxits que cada dia registren en el seu comés.

* * *

La nostra ciutat està invadida per l'onada d'immundícia que ens arriba de tot arreu; tots els detritus d'Europa, sembla que vénen a cercar refugi a la nostra ciutat. La literatura pornogràfica bat el seu ple, segons pot creure's per l'exposició pública d'aquesta mena de publicacions que hi ha als quioscos; la cocaïna, a despit de les seguretats donades pel senyor Pérez Sala, està a l'abast de qualsevol taxicòman; els afeminats ja campen lliurement fora del Barri Xinès, exhibint pel carrer les seves figures repugnants; el tràfec de blanques es fa en gran escala a jutjar pels «maque-reaux» que tenen llur assentament als carrers Nou i Barbarà; l'explo-tació de menors, és un escàndol que ja ni es tracta de dissimular amb les anomenades «acadèmies de ball», vergonya que hauria d'acabar-se costés el que costés.

En una paraula: les autoritats policíaca i governativa de la República no tenen res que envejar a les de la monarquia en aquesta matèria. Caldrà que la Generalitat s'ocupi de seguida que tingui els serveis traspassats a posar fi a aquesta etapa que els ciutadans republicans registrem amb dolor.

* * *

Les raons adduïdes pel senyor Giralt eren eternidores. Amb el sistema majoritari —venia a dir— a nosaltres ens queda barrada l'entrada perquè el poble no ens «comprèn». Amb el sistema de representació proporcional podrem anar tirant una temporada més, encara que els nostres «sacrificis» pel poble no siguin compresos.

Els regionalistes defensaven amb molt de calor aquesta original concepció dels interessos dels partits polítics.

* * *

Fa una colla de setmanes va ésser agafat un atracador al carrer de Salmerón amb el canó encara calent dels dispars que havia fet contra un pobre botiguer al qual va matar.

La Justícia antirepublicana denunciada per un diputat al Parlament de Catalunya, ¿què espera per condemnar aquest assassí i els molts altres que van passant temps i buscant «callargues» a la presó?

* * *

Aquesta mateixa Justícia, tan lenta i tan rutinària segons en quins casos, en canvi, va fer empresonar un pobre pare pel «delicte» d'haver «rapat» el seu propi fill que se li havia endut la dona.

Fa temps que la gent mira de reüll aquella casa que en diuen el Palau de Justícia, i si això segueix per aquest camí no ens estranyaria que en passés una de grossa.

* * *

Martí Esteve, el flamant diputat de la Manca d'Acció Catalana, que no és carn ni peix, aquell que quan ha de parlar de la clerecia, parla en els mítings del «poder teocràtic» per no comprometre's gaire amb el seu pare confessor, diu que ells sempre s'han sacrificat per Catalunya i que han ajudat sempre amb la seva col·laboració a l'Esquerra.

Vol callar, home? Els sacrificis que varen fer per obtenir d'almoïna l'acta de diputat tots els sabem de memòria, i respecte la col·laboració del seu partit amb l'Esquerra, només cal mirar la col·lecció de «La Publicitat» on s'han dit tots els pen-jaments no ja del partit i dels seus homes, sinó del propi senyor Macià.

Ens vol creure, en Martí Esteve? No se sacrifique tant... que tampoc no li ho agrai-rem.

* * *

Els actes públics de la Dissolució Catalana que dirigeix tan cofoïament don Amadeu *El fals*, constitueixen uns èxits tan grans de públic i entusiasme, que hom ha decidit que en l'esdevenidor es facin en locals on càpiguen almenys seixanta o vuitanta persones, per tal d'evitar els papers ridículs que venien repetint-se amb una freqüència alarmant, de parlar per a les parets.

* * *

Els regionalistes no s'han cansat de dir que l'Esquerra té por d'anar a les eleccions. Això ja ho deien l'endemà de les eleccions de novembre, és clar, però ara d'ençà del vot de la dona que el «ritornello» anava esdevenint més persistent. I ara quan se'ls digué que els mítings d'Estat Català eren un gran èxit de dones no s'ho varen creure fins que s'han decidit a trametre-hi uns observadors de confiança.

«La Veu» ha rebut l'ordre de no parlar tant d'anar a les eleccions municipals, d'ençà que hom ha vist el resultat pràctic d'aquests mítings de les Joventuts d'Estat Català.

Per alguna cosa serà, oi?

—No entenc com vós, amb tan poc jornal, podeu anar cada dia a la fàb-berna, tenint dona i set fills...

—És que els deixò a casa!

VISITIN ELS APARADORS

CASA BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

**Gran Basar de Sastreria i Camiseria
Sistema Nord-Americà**

CIUTADANS:

Si voleu vestir ben elegants i amb pocs diners aneu a can BASTIDA. Som els creadors i continuadors del Basar de modern estil adaptant totes les creacions de l'art del vestir i sempre amb preus incompatibles per qui usi normes de bona fe comercial. Cert es que la CASA BASTIDA amb competències i sense sempre va endavant i ara més que mai després d'un balanç amb gran superavit LIQUIDEM totes les existències a qualsevol preu per així fer el renovament i donar treball durant la calma als nostres obrers.

100.000 Trajos des de 25 pessetes
100.000 Pantalons des de 5 "

Gran Stock de Plomes, Gabardines, Trinxeres, Checos Impermeables i tota mena de prenes modernes de gran estil des de 10 pessetes.

100.000 Mitjons gran fantasia des de	0'75 ptes.
100.000 Corbates seda des de	0'95 "
100.000 Camises tots els estils des de	3'95 "
100.000 Calçotets des de	1'95 "
100.000 Païames des de	4'95 "

Tenim muntada una secció ràpida per la Sastreria i Camiseria que ens permet lliurar els encàrrecs a les quatre hores amb assortit de gèneres de tots els preus.

CASA DE CARITAT DE BARCELONA

SERVEI PUBLIC DE POMPES FUNEBRES

Direcció i Oficines: EDIFICI DE LA CASA DE LA CARITAT, Carrer de Torres Amat, núm. 8; Telèfons 16524, 16525 i 16526.

Subcentrals: Carrer del Clot, núm. 71; Telèfon 50641. Carrer Creu Coberta, núm. 91; Telèfon 73361

Sucursals: Carrer de Sant Andreu, número 221; Telèfon 51051. Plaça del Centre (Sans), núm. 4; Telèfon 33471. Passeig del Triomf, núm. 17; Telèfon núm. 52012. Carrer de Sarrià, núm. 72; Telèfon 73632.

Badalona: Carrer Reial, núm. 110; Telèfon 87 B. Carrer de Fermí Galan (S. Adrià), 26; Telèfon 248.

Hospitals: Central: Laureà Miró, núm. 60; Telèfon 23 H. Sucursals: Pi i Margall, número 90; Tel. 31226. Progrés (Coll Blanc), núm. 58; Telèfon 31227.

Santa Coloma de Gramenet: Carrer d'Anselm Clavé, número 13.

PERE BADOSA

ORTOPÈDIC

CONSULTA: D'11 a 1 i de 6 a 8
excepte dies festius)

Carrer de Santa Anna, núm. 23, pral. - Telèfon núm. 14581 - BARCELONA

ALLOZA

Embotits clandestins

Un animal:—I pensar que aquest menja de nosaltres!

Un altre animal:—Es veritat. Però ell no menja de nosaltres.